

**UCHWAŁA NR XIX/99/08
RADY GMINY MNISZKÓW
z dnia 10 czerwca 2008 roku**

w sprawie zatwierdzenia "Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków"

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz.1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz.1806; z 2003 r. Nr 80 poz.717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz.1055, Nr 116 poz.1203; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441; z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz.327, Nr 138, poz.974, Nr 173 poz 1218)

Rada Gminy Mniszków uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się " Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków" w wersji stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Sławomir Paszowski

Załącznik do
Uchwały Nr XIX/99/08
Rady Gminy Mniszków
z dnia 10 czerwca 2008 r.

**Rada Gminy
Mniszków**

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MNISZKÓW

Mniszków, 2008

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Struktura Planu Rozwoju Lokalnego	4
2.1. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	4
2.2. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy Mniszków	4
2.2.1. Podstawowe dane dotyczące gminy	4
2.2.2. Zagospodarowanie przestrzenne	15
2.2.3. Sfera społeczna	17
2.2.4. Sfera ekonomiczna	24
2.2.5. Identyfikacja najważniejszych problemów występujących na danym obszarze	27
2.3. Cele ogólne i szczegółowe rozwoju gminy.....	32
2.4. Zadania zmierzające do realizacji celów (poprawy sytuacji na danym obszarze)	32
2.5. Realizacja zadań	33
2.5.1. Planowane zadania inwestycyjne w okresie 2008-2013	33
2.5.2. Zadania planowane do realizacji po roku 2013	35
2.6. Powiązanie zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy	36
2.7. Oczekiwane wskaźniki efektów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	39
2.8. Plan Finansowy na lata 2008 – 2013	41
2.9. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	45
2.10. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego	45

1. WSTĘP

Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów – taki zapis zawarty został w ustawie o samorządzie gminnym. By skutecznie realizować zadania przypisane gminie należy przygotować i wprowadzić w życie plan wyznaczający działania samorządu w określonym przedziale czasowym.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków, zwany dalej *Planem*, to zestawienie działań, które mają być realizowane w kompletnym otoczeniu i czasie, sprzyjając realizacji celów określonych w Strategii Rozwoju Gminy Mniszków.

Plan został przygotowany na lata 2008 – 2013 i w zamierzeniu ma służyć pełnemu wykorzystaniu przez Gminę Mniszków stojących przed nią szans w zakresie realizacji podstawowych koncepcji, przyczyniających się do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Mniszków w aspekcie gospodarczym i społecznym.

Podstawowym instrumentem realizacji głównych punktów Planu będą środki publiczne, pochodzące z budżetu gminy. Mając jednak na uwadze, że środki te nie są wystarczające, konieczne będzie pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych w szczególności z funduszy pozabudżetowych, funduszy strukturalnych i innych inicjatyw Wspólnot Europejskich, przedsięwzięć dopisujących się w ramy tzw. Partnerstwa Publiczno – Prywatnego, a także ze współpracy z innymi gminami, władzami powiatu i województwa.

Zgodnie z przyjętymi w Strategii założeniami, działania władz i aktywność mieszkańców winna zostać ukierunkowana na zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego to zbiór celów strategicznych, celów szczegółowych i zadań realizacyjnych przeznaczonych do wprowadzenia w życie w celu poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej Wspólnoty Lokalnej. To plan umożliwiający pozyskanie środków finansowych, które zostaną przeznaczone na realizację wyznaczonych w nim zadań. Środków pochodzących ze źródeł lokalnych, regionalnych, krajowych i zagranicznych (w tym przede wszystkim środków Unii Europejskiej).

Działania niezbędne by wprowadzić w życie plan programujący rozwój Wspólnoty Lokalnej, takie jak: planowanie strategiczne, perspektywiczna ocena sytuacji społecznej, gospodarczej i finansowej, wieloletnie planowanie inwestycyjne oraz planowanie finansowe, monitorowanie i ocena wykonania przewidzianych zadań, zostały w niniejszym dokumencie uwzględnione.

2. Struktura Planu Rozwoju Lokalnego

2.1. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Ramy czasowe

Realizacja planu obejmuje przedział czasowy 2008-2013, ale w jego ramach zostaną zdiagnozowane długofalowe kierunki działań na lata następne. Określenie ram zadaniowych i czasowych nie przekreśla możliwości dynamicznego podejścia do Planu i wprowadzania korekt w przypadku zmiany uwarunkowań zewnętrznych.

Obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Przedmiotem Planu Rozwoju Lokalnego jest administracyjny obszar Gminy Mniszków, z opisanymi sferami życia, m.in.: społeczną, demograficzną, gospodarczą, kulturową, rolniczą oraz infrastrukturalną, które rozpatrywane są z uwzględnieniem powiązań lokalnych i regionalnych.

Celem Planu Rozwoju Lokalnego jest sprecyzowanie zadań do realizacji na lata 2008-2013 z wyszczególnieniem ich źródeł finansowania, w oparciu o przygotowaną prognozę budżetową, opartą na analizie budżetu gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego ma charakter kroczący - przewiduje realizację kolejnych zadań inwestycyjnych wpływających pozytywnie na rozwój gminy.

Obszarem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków jest cały teren gminy, w skład której wchodzi miejscowości: Błogie Szlacheckie, Błogie Rządowe, Bukowiec n/Pilicą, Duży Potok, Góry Trzebiatowskie, Grabowa, Jawor, Jawor-Kolonia, Julianów, Konstantynów, Małe Końskie, Marianka, Mikułowice, Mniszków, Nowe Błogie, Obarzanków-Strugi, Olimpiów, Owczary, Prucheńsko Duże, Prucheńsko Małe, Radonia, Stoczki, Stok, Strzelce, Syski, Świeciechów, Zajączków, Zarzęcin.

Plan realizowany będzie w jednym okresie programowania:

- projekty realizowane w latach 2008 – 2013.

2.2. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy Mniszków

2.2.1. Podstawowe dane dotyczące gminy

Mniszków jest gminą wiejską zlokalizowaną w wschodniej części województwa łódzkiego.

Granice stanowią:

- od północy – gmina Tomaszów Mazowiecki
- od wschodu – gmina Sławno
- od południa – gminy Paradyż i Aleksandrów
- od zachody – gmina Sulejów.

Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 12.383 ha, zaś liczba ludności (wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku) wynosi 2.352 kobiet i 2.425 mężczyzn.

Przez Gminę Mniszków przebiega droga krajowa nr-12 relacji Piotrków Tryb. – Radom – Lublin i szereg dróg powiatowych.

Mimo, że Gmina Mniszków należy do gmin rolniczych z dominacją drobnych gospodarstw, to wyróżnia się rozwojem budownictwa, budynkami wznoszonymi w nowych technologiach budowlanych.

Infrastruktura techniczna jest dobrze rozwinięta, dzięki planom zagospodarowania terenów uwzględniającym: potrzeby środowiska, położenie geograficzne, rodzaj gruntów oraz walory prezentowanego obszaru.

Podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Mniszków są:

- lokalne kotłownie i paleniska domowe,
- procesy technologiczne (nieliczne na terenie gminy)
- transport samochodowy.

Na terenie Gminy Mniszków główne źródła zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza są związane z energetycznym spalaniem paliw stałych i ciekłych.

Procesy technologiczne prowadzone przez nieliczne podmioty gospodarcze występujące na terenie Gminy Mniszków, ze względu na ilość wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń, nie są podstawowymi źródłami zanieczyszczeń.

Emisja ze źródeł technologicznych jest związana m.in. z procesami:

- wypalania ceramiki budowlanej,
- lakierowania karoserii samochodowych,
- magazynowania i dystrybucji paliw płynnych,

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza jednostki organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Do stosowanych metod można zaliczyć:

- budowę i eksploatację urządzeń ochrony środowiska,
- spalanie paliw o większej wartości opałowej a niższej zawartości siarki i popiołu,

- modernizacje kotłowni, polegające na wymianie kotłów węglowych na zautomatyzowane kotły opalane eko-groszkiem,
- realizowanie prac termo modernizacyjnych budynków.

Duże znaczenie dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza tzw. emisji niskiej, ma zastępowanie źródeł opalanych węglem źródłami opalnymi olejem opałowym lekkim, gazem płynnym „propan-butan” lub gazem ziemnym.

Na terenie Gminy Mniszków nie istnieje sieć zaopatrująca w gaz ziemny.

Gminę Mniszków, jak całe województwo łódzkie, należy zaliczyć do ubogich w zasoby wód powierzchniowych.

Wody powierzchniowe z terenu gminy zbiera Zalew Sulejowski oraz ciek wodny, Bługa, Konstantynka, Radońka, które nie mają istotnego znaczenia dla:

- kształtowania zasobów wodnych;
- ochrony przeciwpowodziowej

niemniej spełniają ogromną rolę w rolnictwie dla regulacji stosunków wodnych w glebie, służą polepszeniu jej zdolności produkcyjnej i ułatwieniu jej uprawy.

Niskie przepływy naturalne cieków są przyczyną wysychania ich na wielu odcinkach, zwłaszcza w okresie letnim. Powoduje to określone problemy w gospodarce wodnej dla celów rolniczych. Dlatego też szczególnego znaczenia nabiera retencjonowanie wód, które pozwoli magazynować ją w okresach długotrwałych opadów i wykorzystywać do nawodnień w okresach suszy.

Poza funkcją gospodarczą zbiorniki małej retencji pełnią trudne do przecenienia funkcje przyrodnicze - regulują odpływ, ograniczają zagrożenia powodziowe, przez zmniejszenie drenażu zapobiegają obniżaniu się poziomu wód gruntowych.

Regulację stosunków wodnych na terenach rolniczych zapewniają także melioracje szczegółowe, w tym sieci drenarskie wykonywane przez Państwo za częściową odpłatnością właścicieli gruntów. Od strony technicznej urządzenia te powodują odprowadzanie nadmiaru wody przyczyniając się do przewietrzania gruntów, a tym samym do rozwoju mikroflory oraz poprawy struktury i produktywności gleb, zaś wyposażone w budowle piętrzące pozwalają na zatrzymywanie wody w okresach suszy.

Gmina Mniszków jest uboga w wody powierzchniowe, dlatego też retencjonowanie wód i poprawa stosunków wodnych w glebie poprzez melioracje szczegółowe ma istotne znaczenie dla zapobiegania skutkom suszy i poprawy produktywności gleb.

Część terenu Gminy Mniszków objęta jest ochroną ekologiczną w ramach:

- Rezerwatu Gaik;
- Rezerwatu Błogie;
- Sulejowskiego Parku Krajobrazowego.

Do najważniejszych zadań tych form ochrony należy m. in. ochrona rzek i źródeł oraz ekosystemów z nimi związanych. Wykluczona jest działalność mogąca zakłócić równowagę ekologiczną w tym:

- dokonywanie zmian stosunków wodnych,
- niszczenie i degradacja gleby
- zanieczyszczanie wód.

Natomiast wskazane są wszelkie działania mające na względzie ochronę czystości wód powierzchniowych. Pierwszorzędne znaczenie ma rozbudowa budowa zbiorczych systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na terenach zabudowanych oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie. W przypadku niekorzystnych warunków gruntowo-wodnych konieczna jest budowa szczelnych szamb na ścieki bytowe z gospodarstw domowych.

Gmina Mniszków leży na obszarze hydrogeologicznym niżowym. Na terenie Gminy Mniszków ujmowane są do eksploatacji 3 poziomy wodonośne (czwartorzędowy, dolnokredowy, górna jura,)

Poziom wodonośny czwartorzędu, charakteryzuje się istnieniem kilku warstw wodonośnych, o zmiennym rozprzestrzenieniu i będących w różnych związkach hydraulicznych.

Poziom wodonośny kredy dolnej wykształcony w postaci piasków drobnoziarnistych i pospółki, charakteryzujący się bardzo dobrymi parametrami hydrologicznymi.

Poziom wodonośny górnej jury utworzony przez wapień marglisty szary zwietrzały, margle ilaste szare, wapienie szare pelitowe.

Wody podziemne występujące w pokrywie utworów czwartorzędowych, stanowią podstawowe użytkowe piętro wodonośne. Lokalnie posiada ono znaczną miąższość, dochodzącą do kilkudziesięciu metrów. Stwierdzono jedną, rzadziej dwie warstwy wodonośne, które są przedzielone utworami nieprzepuszczalnymi.

W tabeli zestawiono ujęcia wód podziemnych występujące na terenie Gminy Mniszków, wchodzące w gminny systemy publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę.

Tabela 1 Charakterystyka ujęć wód podziemnych na terenie Gminy Mniszków

Lp.	Lokalizacja studni	Głębokość studni m	Poziom wodonośny	Zasoby zatwierdzone m ³ /dobę
1	BŁOGIE - studnia nr 1	26,7	Czwartorzęd	67
	- studnia nr 2	28,7		
2	MIKUŁOWICE	96,0	Górna jura	105
3	ZAJĄCZKÓW	120,0	Kreda dolna	96
4	ZARZĄCIN	44,0	Kreda dolna	56

Jakość wód podziemnych

Bogate złoża wód podziemnych o najwyższej jakości w miejscowościach Zarzęcin i Zajączków powinny być prawnie chronione i wykorzystywane wyłącznie do celów socjalnych. Badania jakości wód podziemnych pod względem przydatności do spożycia przez ludzi są prowadzone przez Państwową Powiatową Inspekcję Sanitarną w Opocznie.

Tabela 2 Stopień skanalizowania i zwodociągowania Gminy Mniszków

Nazwa gminy	Sieć w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w sztukach ^a		Woda pobrana z ujęć w m ³	Woda dostarczana odbiorcom w m ³	
	wodociągowa ^{b,c}	kanalizacyjna ^{c,d}	wodociągowe	kanalizacyjne		dla gospodarstw domowych	na cele produkcyjne
Gmina Mniszków	99,2	29	1295	320	172800	84100	22000

- Rozdzielcza
- Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów
- Sieć rozdzielcza i kolektory

Tabela 3. Charakterystyka urządzeń wodociągowych

Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń [m ³ /d]		
Ujęć wody	Uzdatniania	Całego wodociągu
2577	-	2577

Tabela 4 Eksploatacja wodociągu

Woda pobrana z ujęć –razem [tys. m ³]	Woda zużyta na cele technologiczne [tys. m ³]	Straty wody [tys. m ³]	Woda dostarczona (zużycie wody)
			Razem
172,8	1	61,1	106,1

Na terenie Gminy Mniszków zlokalizowana jest jedna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Mniszków. Tabela 5 przedstawia dane charakterystyczne tej oczyszczalni.

Tabela 5 Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Mniszkowie.

Nazwa i adres oczyszczalni	Rodzaj	Przepływ m ³ /dobę]	Zlewnia	Gmina	Uwagi
Oczyszczalnia ścieków w Mniszkowie	mech-biol	400	Radońka	Mniszków	Przepływ maksymalny

W obecnym systemie prawnym sposób gospodarowania nieczystościami ciekłymi gromadzonymi w zbiornikach bezodpływowych jest regulowany przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z cyt. ustawą właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku m.in. przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Gmina prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej a także ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych. Właściciele nieruchomości obowiązani są do udokumentowania korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, przez okazanie umowy i dowodów płacenia za takie usługi. Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych udziela w drodze decyzji wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług, po wypełnieniu wymaganych procedur określonych w omawianej ustawie.

Na terenie Gminy Mniszków występują odpady generowane przede wszystkim przez sektor komunalny jak również odpady wytwarzane przez sektor przemysłowy. Źródłami odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe
- obiekty infrastruktury takie jak handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne,

Do grupy odpadów komunalnych można zaliczyć następujące odpady:

- z gospodarstw domowych związane z bytowaniem ludzi w miejscu zamieszkania,

- z obiektów infrastruktury, w tym z obiektów użyteczności publicznej jak obiekty oświatowe czy obiekty kulturalne,
- wielkogabarytowe (wraki samochodowe, lodówki, pralki, telewizory, meble, itp.),
- z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych,
- z pielęgnacji terenów zieleni zorganizowanej (trawniki, ogrody, parki),
- z czyszczenia ulic i placów (zbierane z sieci koszy ulicznych oraz zmiotki z chodników i powierzchni ulic i placów,),
- niebezpieczne wytwarzane w grupie odpadów komunalnych (rozpuszczalniki, środki ochrony roślin, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, urządzenia zawierające freony, detergenty zawierające substancje niebezpieczne, leki cytotoksyczne i cytostatyczne, baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne).

Na terenie Gminy Mniszków nie ma wysypiska śmieci. Odpady komunalne gromadzone przez mieszkańców są wywożone przez firmy posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów na wysypiska śmieci poza teren Gminy Mniszków. Firma Altwater Sulo Polska Sp. z o. o. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Majowa 87/89 wywozi śmieci na wysypisko odpadów komunalnych w miejscowości Lubochnia Górki, pow. Tomaszów Maz.; Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Opocznie, ul. Krótka 1 wywozi odpady komunalne na wysypisko w miejscowości Różanna-Karwice k./ Opoczna.

Na terenie Gminy Mniszków jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów ze strumienia odpadów komunalnych. W systemie workowym zbierane są cztery rodzaje odpadów: papier, tworzywa sztuczne, szkło kolorowe, szkło białe. Ponadto brak jest systemu zbierania odpadów niebezpiecznych, ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

W zakresie utylizacji padłych zwierząt Gmina Mniszków ma podpisaną umowę z firmą Zakład Rolniczo-Przemysłowy „Farmutil HS”, ul. Przemysłowa 4, Śmiałowo, 64-810 Kaczory, na wykonywanie czynności polegających na nieodpłatnym zbieraniu własnym transportem padłych zwierząt z terenu całej gminy w czasie 24 godzin od otrzymania zawiadomienia od właściciela padłych zwierząt, Urzędu Gminy, Policji lub Straży Pożarnej.

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych składowisk odpadów przemysłowych.

Lasy pełnią wielorakie funkcje: ochronną, polegającą na dodatnim oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze, produkcyjną, dostarczającą surowca drzewnego, owoców leśnych, ziół oraz społeczną jako teren dla rekreacji i turystyki. Lasy korzystnie oddziałują na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą.

Ogólny stan lasów w Gminie Mniszków charakteryzuje poniższa tabela:

Tabela 6 Powierzchnia gruntów leśnych wraz procentem zalesienia w Gminie Mniszków

Nazwa gminy	Powierzchnia ogółem (ha)	Powierzchnia lasów (ha)	Procent zalesienia w stosunku do ogólnej powierzchni (%)
Gmina Mniszków	12383	4090	33

Lasy porastają przede wszystkim piaszczyste wzniesienia morenowe oraz plejstoceńskie piaski rzeczne. Na pozostałych obszarach, a zwłaszcza tam gdzie występują dobre gleby wykształcone na glinach zwałowych, tereny leśne ustąpiły na rzecz użytków rolnych. We wszystkich lasach dominuje drzewostan sosnowy. Najbardziej naturalne fitocenozy leśne występują w strefach źródłiskowych, w górnych odcinkach rzek. Są to najczęściej łągi i bagienne lasy olszowe.

W wielu miejscach na terenie gminy spotyka się w obrębie pól i dolin rzecznych zagajniki sosnowe, chojniaki, rzadkie laski brzoźowe i olszowe, które mogą spełniać funkcje rekreacyjne.

Na terenie Gminy Mniszków znajdują się następujące obszary przyrody chronionej:

- Rezerwat leśny "Gaik" zlokalizowany na terenie gminy Mniszków, w Nadleśnictwie Smardzewice, w obrębie Błogie, w leśnictwie Małe Końskie, oddz. 64 l,m, 72a-d,f. Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r w sprawie uznania za rezerwaty przyrody, na terenie oddziałów: 64l,n, 72a-d,f. (MP Nr 24, poz. 108, z 1976 r.). Rezerwat chroni różnorodne postacie grąd kontynentalnego, tj. podzespoły: grądu niskiego oraz wariant ciepłolubnego grądu. Jest to przykład lasu puszczańskiego o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Świadectwem tego jest fakt iż blisko 80 % powierzchni rezerwatu porastają stare, blisko 200-letnie drzewostany dębowe, które należą do najstarszych na terenie Parku. W rezerwacie występuje interesująca ornitofauna; gnieździ się tu blisko 50 gatunków ptaków. Bogata jest również flora naczyniowa, obejmująca ponad 250 gatunków.
- Rezerwat leśny "Błogie" znajduje się na terenie gminy Mniszków, w Nadleśnictwie Smardzewice, w obrębie Błogie, w leśnictwie Małe Końskie, oddz. 83J, 84f, 85a-d, f-k, 86a-d, f-g. Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r w sprawie uznania za rezerwaty przyrody, na terenie oddziałów: 83k, 84g, 85a-d,f-l, 86a-d, f-h (MP Nr 24, poz. 108, z 1976 r. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie fragmentu naturalnych drzewostanów jodłowych oraz drzewostanów mieszanych z udziałem jodły, na północnej granicy zasięgu jodły w Puszczy

Pilickiej. W rezerwacie dominuje grąd jodłowy, występujący często w mozaice z łągiem. Znaczną część rezerwatu zajmuje bór mieszany, również z jodłą. Ponadto przy zachodniej jego granicy występuje cenny krajobrazowo, prawie dwustuletni starodrzew sosnowo-dębowy.

Charakterystykę rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Mniszków przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7 Charakterystyka rezerwatów przyrody na terenie gminy.

Lp.	Nazwa rezerwatu	Powierzchnia w [ha]	Rok utworzenia	Cel utworzenia-główny przedmiot ochrony
1	Gaik	32,86	1976	Zachowanie fragmentu naturalnych, wielogatunkowych lasów łąkowych
2	Błogie	69,48	1976	Zachowanie fragmentu naturalnych drzewostanów jodłowych oraz drzewostanów mieszanych z udziałem jodły, na północnej

Na terenie gminy znajduje się jeden pomnik przyrody. Tabela zawiera dane charakterystyczne tego obiektu.

Tabela 8 Wykaz "Pomników Przyrody" w Gminie Mniszków.

L.p.	Lokalizacja	Przedmiot ochrony	Rodzaj i obwód w cm
1	Prucheńsko Duże, na skraju lasu przy drodze do leśniczówki	1 dąb szypułkowy	439

Ponadto są wyodrębnione użytki ekologiczne przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9 Użytki ekologiczne znajdujące się na terenie Gminy Mniszków.

Nr na mapie	Nazwa obiektu	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział	Powierzchnia	Akt prawny
54	Oczko wodne	Smardzewice	Małe Końskie	77c	0,10	Rozporządzenie NR 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. W sprawie uznania za użytki ekologiczne./Dz. Urz. W. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
52	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	107c,106c	2,60	jw.
51	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	114d	0,59	jw.
50	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	114f	1,56	jw.
48	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	125i	0,66	jw.
49	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	124c	0,33	jw.
53	Bagno śródleśne	Smardzewice	Prucheńsko	90k	0,85	jw.

W Polsce środkowej gleby rozwinęły się głównie na podłożu skał luźnych, czwartorzędowych, przeważnie polodowcowych. Na całej powierzchni Gminy przeważają gleby utworzone z piasków luźnych różnej genezy oraz z glin zwałowych i piasków leżących na glinach. Sporadycznie występują gleby utworzone z piasków gliniastych i słabo gliniastych. Gleby utworzone z piasków stanowią 70 % gruntów gminy. Okresowo lub stale odczuwają niedobór wilgoci. Pozostała część gruntów utworzona jest z glin, które posiadają stosunki wodne właściwe bądź nadmiernie wilgotne. W Gminie Mniszków występują cztery rodzaje gleb, a mianowicie bielice właściwe i pseudobielice, brunatne, czarne ziemie i gleby aluwialne (mady). Przeważają gleby brunatne, których wartość rolnicza jest bardzo różna i zależy od wielu czynników. Znaczną powierzchnię zajmują bielice właściwe i pseudobielice. Znikomą powierzchnię zajmują czarne ziemie oraz mady, występujące w dolinach cieków wodnych. Gleby typu czarnych ziem z glin średnich obejmują zaledwie 0,1 % gruntów ornych gminy i występują w jednym zwartym obrębie we wsi Jawor. Pod względem rolniczej przydatności gleb zaliczane są do kompleksu 2 – pszennego dobrego. Znikoma jest też ilość rędzin jurajskich brunatnych występujących we wsiach Owczary, Strzelce i Błogie. Stanowią 0,8 % gruntów ornych czyli 52 ha i zalicza się je do III b i IV a klasy bonitacyjnej oraz kompleksu 3 – pszennego wadliwego. Kompleks 4 – żytni bardzo dobry, tej samej klasy bonitacyjnej co poprzedni, zajmuje 515,3 ha, to jest 7,4 %. Do IV a i IV b klasy bonitacyjnej zalicza się kompleks 5 – żytni dobry. Stanowi 18 % gruntów ornych 1249 ha i występuje we wszystkich wsiach. Kompleks 6 – żytni słaby o IV b i V klasie bonitacyjnej zajmuje 21 % gruntów ornych 1500 ha i także występuje wszędzie. Podobnie jest z kompleksem 7 – żytnio-lubinowym (VI klasa bonitacyjna) liczącym 31 % gruntów ornych 2174 ha. Ostatni 8 kompleks-zbożowo-pastewny mocny (III oraz IV a i IV b klasa bonitacyjna) to 15% gruntów ornych gminy. Ogólna ilość gruntów ornych w gminie wynosi 6460 ha, użytków zielonych 809 ha i sadów 104 ha, co razem stanowi 7657 ha.

Wykaz powierzchni gruntów ornych z podziałem na klasy bonitacyjne występujących na terenie Gminy Mniszków przedstawia tabela 15.

Tabela 10 Klasy bonitacyjne gruntów ornych w Gminie Mniszków

Ogółem	Klasy bonitacyjne w ha								
	I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VI z
6460	0	0	11	313	1724	1121	1662	1475	153

Z powyższego zestawienia wynika, że gleb dobrych wytworzonych z gliny lub pyłów zasobnych w składniki pokarmowe oraz właściwe uwilgotnionych, zaliczanych do I – II klasy bonitacyjnej na terenie gminy nie ma.

Gmina Mniszków jest bogata w złoża surowców mineralnych takich jak: żwiry, pospółki, piaski szklarskie i formierskie, wapienie. Najliczniej reprezentowane są złoża piasków i wapieni.

Na podstawie „Bilansu złóż surowców mineralnych i wód podziemnych wg stanu na 31.12.2007 r.” w Tabeli 16 przedstawiono charakterystykę złoża kopalin występującego na terenie Gminy Mniszków.

Tabela 11 Charakterystyka złóż na terenie Gminy Mniszków

Lp.	Nazwa złoża (gmina)	Rodzaj kopaliny	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w [tys. Mg]		Wydobycie w [tys. Mg]
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Mniszków	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	R	24	0	0
2	Owczary I	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	E	0	0	2
3	Owczary II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	R	162	0	0
4	Stok	Kruszywo naturalne	E	845	594	0
5	Piaskownica Zajączków E	Piaski szklarskie	P	28751	0	0
				22436	0	0
6	Góry Trzebiatowskie	Piaski szklarskie	P	22297	0	0
7	Stok - Mikułowice	Wapienie	P	br. danych	br. danych	0
8	Zajączków	Piaski szklarskie	E	139532	0	0
				82824	0	0

E – złożo zagospodarowane

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

P – złożo niezagospodarowane

Eksploatacja złóż narusza naturalne warunki przyrodnicze i wywołuje szereg zmian w środowisku naturalnym. Odkrywkowy system wydobywania powoduje powstanie trwałych przekształceń powierzchni terenu i szereg innych zmian w środowisku naturalnym: powstanie wyrobisk, hałd, odpadów przerobczych i złożowych, niekiedy osuszanie gruntów, zanieczyszczenie wód. Ponadto rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, ze względu na rozległość obszaru oraz realizację równocześnie rekultywacji technicznej i biologicznej jest przedsięwzięciem trudnym i długotrwałym.

2.2.2. Zagospodarowanie przestrzenne

Własności nieruchomości

Strukturę własności nieruchomości na terenie Gminy Mniszków obrazuje poniższa tabela:

Tabela 12. Struktura własności nieruchomości

Rodzaj własności gruntów	Powierzchnia ewidencyjna (ha)	Udział w ogólnej powierzchni (%)
Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	3928	31,72
Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	16	0,13
Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	0	0
Grunty gmin i związków międzygminnych, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	122	0,99
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	1	0,01
Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych oraz grunty, których właściciele są nieznanymi	0	0
Grunty osób fizycznych	8038	64,91
Grunty spółdzielni	0	0
Grunty kościołów i związków międzywyznaniowych	13	0,1
Wspólnoty gruntowe	41	0,33
Grunty powiatów, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0
Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0
Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0
Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0
Grunty spółek prawa handlowego	224	1,81
OGÓLEM	12383	100

Przeważająca większość gruntów na obszarze gminy to grunty należące do osób fizycznych. Znaczną część stanowią również tereny będące własnością Skarbu Państwa, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste. Pozostała część to tereny należące do gminy i związków międzygminnych, samorządowych oraz osób prawnych, powiatów, województw, spółek prawa handlowego, kościołów i związków międzywyznaniowych oraz spółdzielni.

W zakresie dóbr kultury obowiązuje ochrona obiektów objętych decyzjami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisie do rejestru zabytków oraz zespołów zabytkowych nie ujętych w

rejestrze. Przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego obowiązuje rozpoznanie archeologiczne pod nadzorem archeologicznym. W wypadku stwierdzenia reliktyw należy przeprowadzić badania archeologiczne. Ponadto na całym obszarze gminy obowiązuje ochrona przydrożnych kapliczek, krzyży i innych elementów małej architektury. Wszelkie działania w obiektach i w obrębie stref mogą być prowadzone wyłącznie w oparciu o wytyczne służb ochrony zabytków.

W zakresie przestrzennym środowisko kulturowe determinowane jest występowaniem na obszarze gminy:

- zabytków archeologicznych;
- zabytków architektury i turystyki
- wartości niematerialnych, takich jak: język, tradycja, kultura ludowa i język znaków oraz cech krajobrazu

Wartość kulturową posiadają następujące wsie:

- Błogie Szlacheckie,
- Radonia,
- Stok,
- Zajączków,
- Zarzęcin Duży.

Zespoły dworsko – parkowe:

Tabela 13. Parki w ewidencji konserwatorskiej:

Lp.	Miejscowość	Data	Nazwa i pow.
1.	Zajączków	XIX w.	park-3,7 ha
2.	Mniszków	XIX w.	park-3,2 ha

Tabela 14. Zabytki architektury:

Lp.	Miejscowość	Data	Nazwa	Nr rejestru
1.	Błogie Szlacheckie	1785- 1789	kościół par. rz.- kat.	250
2.	Zajączków	ok. 1932	kościół par. rz.-kat.	-
3.	Zajączków	l. 20 XX w.	zespół dworski	371

Tabela 15. Architektura – obiekty w ewidencji konserwatorskiej:

Miejscowość	Nazwa obiektu	Ilość (szt.)	Data
Bukowiec n/ Pilicą	Chałupa	6	1947- koń. XIX w.
Prucheńsko Duże	Chałupa	1	1913
Prucheńsko Duże	Chałupa	1	1915

Cmentarze:

Błogie Szlacheckie

- cmentarz rzymsko-katolicki,
- cmentarz przykościelny,

Bukowiec n/Pilicą

- cmentarz rzymsko-katolicki

Stoczki Duże

- cmentarz ewangelicki.

Miejsca pamięci narodowej:

Błogie Szlacheckie - pojedyncza mogiła partyzancka (oddział majora Hubala)

Zarzęcin - tablica pamiątkowa poświęcona „Mieszkańcom Wsi Zarzęcin Zamordowanym Przez Okupanta 1939 – 1945”

Małe Końskie - pomnik „W rocznicę zwycięskiego boju dnia 23.11.1943r. O.P ARMII KRAJOWEJ WICHER z Okupantem Hitlerowskim i pamięci Pomordowanym mieszkańcom okolic

Kolonia Jawor - pomnik 13.08.1944r. „Ku Czci Żołnierzom Armii Krajowej”

Na obszarze gminy zarejestrowanych było 98 stanowisk archeologicznych. Część z nich nie istnieje a część znajduje się pod dnem Zalewu Sulejowskiego.

Z pozostałych stanowisk, dużą wartość poznawczą posiadają:

Owczary Nr 3 – wczesne średniowiecze, osada ;

Zarzęcin Duży Nr 3 – epoka brązu, cmentarzysko popielnicowe kultury łużyckiej;

Zarzęcin Mały Nr 2 – ślady osady z wczesnego średniowiecza.

2.2.3. Sfera społeczna

Tabela 16. Sytuacja demograficzna na terenie gminy Mniszków za rok 2007 oraz od 01.01 – 31.05.2008

	Liczba ludności w gminie wg stanu na 31.12.2007 r	Liczba ludności w gminie wg stanu na 31.05.2008 r
Ludność ogółem	4777	4785
W tym kobiety	2352	2356
mężczyźni	2425	2429

	Liczba ludności w gminie wg stanu na 31.12.2007 r	Liczba ludności w gminie wg stanu na 31.05.2008 r
Wiek przedprodukcyjny		
0 – 15 lat	881	806
W tym kobiety	427	402
mężczyźni	454	404
16 – 18 lat	243	256
W tym kobiety	118	132
mężczyźni	125	124
Wiek produkcyjny		
19 - 65	2795	2705
W tym kobiety	1229	1212
mężczyźni	1566	1493
Wiek poprodukcyjny		
Powyżej 60 lat kobiety	858	1018
Powyżej 65 lat mężczyźni	578	610
	280	408

Poziom bezpieczeństwa w Gminie Mniszków.

Nad poziomem bezpieczeństwa czuwa Komisariat Policji w Paradyżu. Realizuje on plany i działania mające na celu podniesienie bezpieczeństwa obywateli, ograniczenie przestępstw, rozwijanie działań mających na celu zmniejszenie zjawisk patologicznych, a także chuligaństwa w miejscach publicznych i w czasie imprez masowych.

Celem projektu jest kompleksowe poprawienie stanu bezpieczeństwa na terenie gminy, uzyskane dzięki działaniom prowadzonym przez różne jednostki. Należać do nich będzie przede wszystkim:

- poprawa bezpieczeństwa w szkołach (monitoring wizyjny, kształcenie kadry nauczycielskiej w zakresie umiejętności diagnozowania zagrożeń i przeciwdziałanie im),
- pedagogizacja rodziców – pogadanki z rodzicami, dotyczące rozwiązywania problemów wychowawczych,
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zachowania bezpieczeństwa w momentach zagrożenia poprzez prowadzenie pogadanek na lekcjach wychowawczych oraz przeprowadzanie konkursu plastycznego „Jak żyć bezpiecznie”.

Organizacje pozarządowe.

Na terenie gminy działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które w swoich szeregach skupiają 226 członków czynnych. Członkowie OSP aktywnie uczestniczą w życiu gminy, nie tylko uczestniczą w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Niosą również pomoc w wypadku miejscowych zagrożeń. Chętnie biorą udział w uroczystościach kościelnych i świętach państwowych.

Na terenie gminy funkcjonują trzy szkoły podstawowe:

- w Błogiem Rządowym
- w Bukowcu n/Pilicą
- w Stoku

oraz jedno gimnazjum w Mniszkowie.

Wybudowano dwie sale gimnastyczne w Błogiem Rządowym i w Bukowcu n/Pilicą oddane do użytku w styczniu 2002 roku.

W latach 1999 – 2003 wykonano termomodernizację budynków szkolnych polegających na wymianie stolarki okiennej i drzwi wejściowych oraz ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana rynien i rur spustowych.

Wymiana pieców c.o. w szkołach podstawowych w Bukowcu n/Pilicą i Błogiem Rządowym w 2002 roku, a w Szkole Podstawowej w Stoku w roku 2003 oraz remont kotłowni i wymiana pieca c.o. w Gimnazjum Publicznym w Mniszkowie w 2004.

Instalacja przydomowych oczyszczalni ścieków przy szkołach podstawowych :

- w 1999 r. w Bukowcu n/Pilicą
- w 2001 r. w Błogiem Rządowym
- w 2003 r. w Stoku.

Tabela 17. Informacja o organizacji szkół w Gminie Mniszków w roku szkolnym 2007/2008:

Lp.	Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli- stopień awansu zawodowego					Wykształcenie	
				Dyplomowany	Mianowany	Kontrakc owy	Stażysta		wyższe mgr	inne
1	Gimnazjum Publiczne w Mniszkowie	9	196	7	10	2	1	20	20	
2	Szkoła Podstawowa w Błogiem Rządowym z oddziałem przedszkol.	7	146	3	8	1	1	13	13	
3	Szkoła Podstawowa w Bukowcu n/Pilicą z oddziałem przedszkol.	7	99	5	2	3	3	13	13	
4	Szkoła Podstawowa w Stoku z oddziałem przedszkolnym	7	118	4	5	1	1	11	10	1
RAZEM		30	559	19	25	7	6	57	56	1

Władze gminy czynią wiele starań, by baza lokalowa szkół była nowoczesna. W najbliższym czasie planuje się rozbudowę sali sportowej przy Gimnazjum Publicznym w Mniszkowie. Następuje również sukcesywna modernizacja istniejącej bazy edukacyjnej.

Opieka zdrowotna

Na terenie Gminy Mniszków funkcjonują dwie placówki służby zdrowia świadczące usługi zdrowotne w oparciu o umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia. Jest to Gminny Ośrodek Zdrowia w Mniszkowie z punktem aptecznym oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Błogiem Szlacheckim. Placówki te zapewniają podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy.

Podstawowym problemem związanym z funkcjonowaniem służby zdrowia na terenie gminy jest niedostateczne wyposażenie placówek służby zdrowia w sprzęt medyczny pozwalający na świadczenie usług specjalistycznych.

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie z terenu Gminy Mniszków zarejestrowanych było 267 bezrobotnych, co stanowi 5,6 %.

Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych latach:

2005 r. - 382 osoby, co stanowi 7,9 %;

2006 r. - 332 osoby, co stanowi 6,9 %;

2007 r. - 267 osób, co stanowi 5,6 %

W 2007 roku liczba bezrobotnych wynosiła 267 osób, w tym 112 kobiet.

Bezrobocie w grupach wiekowych przedstawia się następująco:

- wiek 18-24 - 55 osób;
- wiek 25-34 - 71 osób
- wiek 35-44 - 57 osób
- wiek 45-54 - 52 osoby
- wiek 55-59 - 6 osób

Bezrobotni z podziałem na wykształcenie:

1. wykształcenie wyższe – 7 osób
2. wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 37 osób
3. wykształcenie średnie ogólnokształcące – 19 osób
4. wykształcenie zasadnicze zawodowe – 71 osób
5. wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 133 osoby

Analizując powyższe należy stwierdzić, że bezrobocie na terenie Gminy Mniszków spada.

W stosunku do roku 2005 spadło o 115 osób. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez wykształcenia.

W celu zmniejszenia bezrobocia na terenie Gminy Mniszków władze gminy w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy organizują od kilku lat sezonowe prace interwencyjne i roboty publiczne.

Bezrobotna młodzież znalazła zatrudnienie głównie dzięki przygotowanej ofercie aktywnej pomocy m.in. staże, przygotowania zawodowe, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie w ramach programów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Grupy społeczne w gminie wymagające wsparcia:

- wsparcia osób i rodzin ubogich;
- wsparcia rodzin we właściwym pełnieniu funkcji wychowawczych wobec dzieci;
- wsparcia rodzin i osób z problemem długotrwałego bezrobocia;
- ograniczenie negatywnych skutków starości;
- minimalizacja skutków niepełnosprawności;
- pomoc bezdomnym,
- pomoc rodzinom z problemem nadużywania alkoholu

W ostatnich latach pogłębia się problem marginalizacji społecznej, czyli ograniczenia uczestnictwa sporej grupy ludzi w określonym porządku społecznym i brak dostępu do podstawowych instytucji takich jak: rynek pracy, rynek konsumpcji, system instytucji wymiaru sprawiedliwości, system edukacyjny, system gwarancji socjalnych.

W wielu przypadkach spotykamy się z przekazywaniem niskiego statusu społecznego z pokolenia na pokolenie. Pogłębiające się trudności na rynku pracy, w tym rosnące bezrobocie oraz utrzymująca się od wielu lat niekorzystna sytuacja finansowa gospodarstw domowych, stanowią przyczynę pogorszenia się sytuacji materialnej miejscowych rodzin.

Powodem przyznania pomocy społecznej są:

- ubóstwo – 50 rodzin
- bezrobocie – 91 osób
- bezdomność – 1 osoba
- długotrwała i ciężka choroba – 45 osób
- niepełnosprawność – 27 osób
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa – 30 rodzin w tym:
 - rodziny niepełne – 11
 - rodziny wielodzietne - 19

- alkoholizm – 24 rodziny
- opieka nad osobami starszymi i chorymi (usługi opiekuńcze) – 17 osób

W roku 2007 Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił następujące świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały – 22 rodziny
- zasiłki okresowe – 54 rodziny
- zasiłki celowe i specjalne – 87 rodzin
- dożywianie 169 osób.

Czynnikiem decydującym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Według opracowań GUS obecność osoby bezrobotnej w rodzinie zwiększa zagrożenie ubóstwem trzykrotnie. Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Mniszków zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie to 267 osób (stan na 31 grudnia 2007 r.). Stopa bezrobocia w gminie wynosiła w 2007 roku ok. 6 %. Udział bezrobotnych z terenu Gminy Mniszków w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w 2007 r. przedstawiał się następująco:

- prace interwencyjne – 12 osób
- roboty publiczne – 10 osób
- przygotowanie zawodowe – 2 osoby
- staże – 3 osoby

Ośrodek Pomocy zaobserwował, że z każdym rokiem następuje pogorszenie warunków życia wielu osób. Powiększają się grupy osób kwalifikujących się do pomocy, są to środowiska bez dochodu, albo posiadające niski dochód np. zasiłki rodzinne z dodatkami. Brak środków finansowych czyni dramatyczną sytuację wielu rodzin bezrobotnych. Z analizy danych jakie posiada Ośrodek wynika iż bywają takie sytuacje, że w tej samej rodzinie są trzy osoby bezrobotne. Poziom życia tych rodzin stale się obniża. Występują choroby, apatia, frustracje. Są to w wielu przypadkach rodziny rolnicze popadające w nędzę z braku dochodów. Dzieci z tych rodzin nie mają możliwości kształcenia się, z powodu braku pieniędzy na ubranie, dojazdy, wyżywienie.

Spora część rodzin ma trudności z adaptacją do nowych warunków powstałych na skutek zmian ustrojowych. Zagrożenie bezradnością, rozbitcie rodziny, bezrobocie z jednej strony, z drugiej zaś konieczność skupienia się na pracy, aby zapewnić rodzinie byt, prowadzą do poważnych kryzysów rodzinnych. Coraz częstsze problemy z pełnieniem ról rodzicielskich są zauważalne w sferze opiekuńczo-wychowawczej i często prowadzą do dysfunkcjonalności rodzin przejawiającej się niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wzroście agresji i przestępczości wśród dzieci i młodzieży, uzależnień od alkoholu, przemocy domowej.

Problemem zauważalnym w ostatnich latach jest także trudna sytuacja znacznej części osób starszych, które ze względu na wiek oraz stan zdrowia mają ograniczone możliwości podejmowania aktywnych działań prowadzących do poprawy ich sytuacji materialnej. Osoby te nie zawsze mogą liczyć na pomoc rodziny, przeciwnie, gdy mieszkają razem z dziećmi, to właśnie ich świadczenia emerytalne stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodzin wielopokoleniowych.

Ważnym wymiarem tendencji demograficznych jest zjawisko zastępowalności pokoleń. Obniża się poziom współczynnika dzietności. Z drugiej strony na proces starzenia się populacji wpływa wydłużenie się przeciętnego okresu życia, a co za tym idzie wzrost liczby osób w wieku starszym. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe. Jeżeli nawet mieszkają z rodziną, to następują w ostatnim okresie zmiany w funkcjach rodziny, przejawiające się podejmowaniem pracy przez kobiety, coraz dłuższym czasem pracy. Zmiany te powodują, że rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki w wymaganym zakresie. Zatem populacja ta wymaga pomocy osób trzecich w postaci opieki nieformalnej świadczonej przez rodziny, a często instytucjonalnej w ramach zadań pomocy społecznej (usług opiekuńczych).

Do czynników zwiększających zagrożenie ubóstwem zaliczyć należy obecność w rodzinie osób niepełnosprawnych. W najtrudniejszej sytuacji są rodziny z niepełnosprawnymi dziećmi i te, których głową rodziny jest osoba niepełnosprawna. Problem ten dotyka coraz częściej osób w wieku poniżej 65 roku życia. Istotnym elementem zdiagnozowania populacji osób niepełnosprawnych winno być uwzględnienie wieku tych osób, stopnia niepełnosprawności i przyczyny powstania dysfunkcji. Szczególną uwagę należy zwrócić na integrację społeczną, wyrównywanie szans dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i uświadamianie możliwości wpływu na własną sytuację życiową.

Pomoc Społeczna w Gminie Mniszków skierowana jest do wszystkich grup społecznych wymagających wsparcia i realizowana jest ona w miarę możliwości finansowych.

Identyfikacja problemów:

- wysoki poziom bezrobocia;
- duży odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy;
- niski poziom wykształcenia;
- migracje osób wykształconych z terenu gminy do dużych ośrodków miejskich;
- niewystarczająca infrastruktura sportowa;
- mała aktywność mieszkańców w dążeniu do poprawy warunków życia.

Cele programu:

- Zwiększenie świadomości społecznej, mającej na celu zapobieganie problemom przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii.
- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.

Zadania:

- Przystąpienie do Projektu Systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
- Upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie.
- Skierowanie (podopiecznych Ośrodka) na kurs umożliwiający nabycie kwalifikacji do pracy w charakterze opiekunki domowej.
- Współpraca z PCPR w Opocznie w zakresie integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
- Stworzenie grupy samopomocowej.

Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, stażu, przygotowania zawodowego.

2.2.4. Sfera ekonomiczna

Liczba podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła 178 firmy, przy czym w roku 2006 było ich 169 a w roku 2005 – 165. Widoczna jest więc niewielka tendencja wzrostowa.

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Mniszków wg wybranych EKD w latach 2002 – 2003 (stan na 31 grudnia):

Lp.	Działy EKD	Liczba podmiotów gospodarczych w 2006 r.	Liczba podmiotów gospodarczych w 2007r.
1	Gastronomia	4	5
2	Budownictwo	16	24
3	Handel i naprawy	69	71
4	Transport	19	21
5	Inne	61	57

Gospodarka – główni pracodawcy:

ATLAS – zakład uruchomiono w 2002r. Wytwórnia Klejów i Zapraw Budowlanych Zakład Przeróbki Piasku w Syskach – zatrudnia 18 osób

CER-ROLL – zakład uruchomiono w 1993r. Sp. cywilna od 2000r. Sp. z o.o. – zakład zatrudnia 32 pracowników ,

NOWA CERAMICA – planowane uruchomienie produkcji 2008 r – zatrudnienie 50 osób,

CER-ART.- zakład uruchomiono w 1997r. – zakład zatrudnia 98 pracowników.

Struktura podstawowych branż na terenie gminy

Przedsiębiorcy z gminy Mniszków prowadzą głównie firmy branży handlowej. Zajmują się również usługami budowlanymi, transportem, świadczą inne różne usługi typu: pozyskiwanie drewna, betoniarstwo, stolarstwo.

Szczegółowy podział podmiotów gospodarczych ze względu na branże podany jest w poniższej tabeli.

Tabela 19. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na branże

Lp.	BRANŻA	Ilość podmiotów
1	Auto- handel	3
2	Apteki	1
3	Usługi budowlane	34
4	Biuro podróży	-
5	Ciastkarnie/Piekarnie	1
6	Cegielnie	2
7	Dysrtybucja	1
8	Eksport – Import	-
9	Fryzjerstwo	1
10	Gabinety kosmetyczne	-
11	Gościnne pokoje	-
12	Gastronomia	5
13	Usługi geodezyjno – kartograficzne	2
14	Handel materiałami budowlanymi	2
15	Hurtownie	7
16	Instalatorstwo elektryczne, CO, Wod.-Kan.	3
17	Jednoosobowe podmioty gospodarcze wynajmujące się do pracy	-
18	Kursy	2
19	Krawiectwo – dziewiarstwo	2
20	Kwiaciarnie	-
21	Taxi osobowe	-
22	Tłumacz przysięgły	-
23	Młyny	-
24	Mechanika pojazdowa	2

Lp.	BRANŻA	Ilość podmiotów
25	Masarnie	-
26	Nauka jazdy	1
27	Okreżny handel	22
28	Przewóz – transport	21
29	Pracownie protetyczne	-
30	Pracownie projektowe	-
31	Stacje paliw	1
32	Sklepy	34
33	Sieci telefoniczne i komputerowe	-
34	Ślusarstwo	6
35	Tartaki	2
36	Stolarstwo – tokarstwo	14
37	Ubezpieczenia pośrednictwo finansowe	4
38	Usługi różne	16
39	Wytwórstwo	-
40	Wyrób i sprzedaż rękodzieł artystycznych	-
41	Zakłady zegarmistrzowskie	-
42	Ośrodki zdrowia (NZOZ)	2

TURYSTYKA

Główną atrakcją turystyczną gminy jest Spalsko-Sulejowski Obszar Chronionego Krajobrazu z kompleksami leśnymi w rejonie Zarzęcina, Julianowa, Błogiego Rządowego i Prucheńska Małego. Zachodni fragment gminy włączony jest w obszar parku i otuliny Sulejowskiego Parku Krajobrazowego. Obszar całego Parku wynosi 17 137 ha, a jego otuliny 39 569 ha. Dodatkową atrakcją jest miejscowa architektura, zarówno obiekty sakralne jak i zabytki architektury drewnianej i murowanej. Na terenie gminy znajdują się także rezerваты przyrody oraz park w Mniszkowie z końca XIX wieku. Jedną z atrakcji turystycznych gminy jest edukacyjna ścieżka rowerowa wokół Zbiornika Sulejowskiego.

Na terenie Gminy Mniszków działa 6 gospodarstw agroturystycznych. Gospodarstwa te zlokalizowane są w następujących miejscowościach: Zarzęcin (2), Konstantynów (2), Świeciechów, Błogie Rządowe. Ze względu na rodzaj świadczonych usług mają charakter stały lub sezonowy. Agroturystyka jest coraz bardziej popularniejszą formą wypoczynku. Jest to wypoczynek u rolnika w funkcjonującym gospodarstwie rolnym, gdzie można mieszkać, jadać wspólne posiłki z gospodarzami, uczestniczyć w wielu pracach polowych, obserwować jak na co dzień wygląda hodowla zwierząt i produkcja roślin. Stanowi szansę zróżnicowania działalności na obszarach wiejskich i pozyskania dodatkowych środków finansowych. Rola agroturystyki w aktywizacji społeczno-gospodarczej gminy ma coraz większe znaczenie,

zwłaszcza w regionach turystycznie atrakcyjnych pod względem walorów przyrodniczych, krajobrazowych, środowiskowych i zabytków.

2.2.5. Identyfikacja najważniejszych problemów występujących na danym obszarze

Uwarunkowania rozwoju gminy. Analiza SWOT

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości), O - Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W analizie SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów, przyjmując z definicji zewnętrzne ograniczenia związane z położeniem geograficznym, obowiązującym w Polsce systemem legislacyjnym, poziomem rozwoju gospodarczego, czy też stanem finansów publicznych.

UWARUNKOWANIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • walory krajobrazowe gminy zbiornik wodny – Zalew Sulejowski • pomniki przyrody; • występowanie lasów na terenie gminy; • bogata historia i regionu • zabytki, szczególnie sakralne; • działalność stowarzyszeń wspierających dziedzictwo kulturowe; • dobrze zachowane środowisko naturalne; • zasoby kopalin piasków i wapieni dla potrzeb przemysłu eksploatacji złóż surowców naturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zły stan techniczny niektórych obiektów zabytkowych; • brak środków finansowych na modernizację i konserwację zabytków; • brak rozbudowanej infrastruktury turystycznej; • brak ścieżek rowerowych; • słabo rozwinięta baza noclegowo-gastronomiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • bliskość aglomeracji miejskich • wzrost zainteresowania ludności turystyką poznawczą, edukacyjną oraz rekreacyjną; • położenie w pobliżu Sulejowskiego Parku Krajobrazowego • wyznaczenie trasy turystycznej przebiegającej wzdłuż Zalewu Sulejowskiego • możliwość współpracy w zakresie promocji turystyki z sąsiednimi gminami lub powiatem; • pozyskiwanie funduszy unijnych na inwestycje związane z rozwojem turystyki, zachowaniem dziedzictwa kulturowego i ochroną środowiska; 	<ul style="list-style-type: none"> • duża konkurencja wśród gmin w zakresie pozyskiwania środków unijnych;

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjnie położone tereny; • zwiększenie zainteresowania budownictwem jednorodzinym poza dużymi aglomeracjami; • położenie przy drodze krajowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba terenów pod inwestycje; • niedostateczne uzbrojenie terenów pod inwestycje; niezadawalający stan infrastruktury telekomunikacyjnej i informatyzacji gminy • emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie zainteresowania inwestowaniem firm na terenie gminy; • tworzony jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> • gwałtowne zmiany cen gruntów;

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MOCNE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
ZEWNĘTRZNE		
<ul style="list-style-type: none"> • wysoki stopień zwodociągowania gminy; • oczyszczalnia ścieków; • dobre połączenia drogowe; • wprowadzony system selektywnej zbiórki odpadów; • ujęcia wody (wysoka jakość wody); 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskania funduszy unijnych na rozwój infrastruktury technicznej; • możliwość budowy sieci gazowej; możliwość rozbudowy sieci kanalizacyjnej. • planowana budowa drogi ekspresowej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak kapitału na inwestycje infrastrukturalne (drogi gminne, powiatowe);

Przeprowadzona analiza pozwoliła na dokładne zidentyfikowanie najistotniejszych problemów w sferze infrastruktury technicznej i zagospodarowania przestrzennego. Sytuacja mieszkaniowa również należy do obszaru problemowego i to z kilku względów – złego stanu znikomej liczby budynków mieszkaniowych będących w zasobach gminy.

Z drugiej strony wiele w omawianych sferach już zrobiono – wszyscy mieszkańcy mają dostęp do sieci wodociągowej, część gminy jest skanalizowana, funkcjonuje oczyszczalnia ścieków do której

są przyłączone cztery największe miejscowości gminy. Wprowadzono system selektywnej zbiórki odpadów (PET, szkło, makulatura). poprawiono układ komunikacyjny gminy choć stan techniczny dróg nie jest zadowalający.

Gmina Mniszków leży przy uczęszczanej drodze krajowej nr 12 co sprzyja sprawnemu funkcjonowaniu inwestycji na terenie.

GOSPODARKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze rozwinięta sieć usług dla ludności; • przedsiębiorczość mieszkańców; • funkcjonowanie firm produkcyjnych • sprzyjająca gminna polityka podatkowa; • stała współpraca samorządu z przedsiębiorcami; • relatywnie niskie ceny gruntów, kosztów produkcji; • istnienie relatywnie taniej siły roboczej; • sprzyjająca polityka lokalnych władz otwarta na nowe inwestycje; 	<ul style="list-style-type: none"> • malejąca liczba podmiotów gospodarczych; • dominacja mikroprzedsiębiorstw o zasięgu lokalnym; • przestarzały park maszynowy; • bezrobocie o charakterze długotrwałym; 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie funduszy europejskich wspierających przedsiębiorstwa; • napływ kapitału zewnętrznego; • wzrost gospodarczy; • wzrost znaczenia turystyki wycieczkowej, poznawczej jako dziedziny gospodarki; 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy; • wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej; • niska siła nabywcza polskiego społeczeństwa; • niedoinformowanie przedsiębiorców na temat możliwości pozyskiwania środków unijnych; • duża konkurencja na rynku europejskim;

W sferze wspierania MŚP oraz rozwoju inwestycji wiele jest w Gminie Mniszków do zrobienia. Konieczne do realizacji są działania organizacyjne, ułatwiające prowadzenie zarówno małych, jak i większych przedsiębiorstw, polegające m.in. na stworzeniu punktu doradczego dla przedsiębiorców. Bardzo ważnym i oczekującym na rozwiązanie problemem jest zapewnienie możliwości kształcenia zgodnego z aktualnymi oczekiwaniami przedsiębiorców.

Argumentem mogącym postawić gminę w dobrej pozycji są nowe inwestycje dużych przedsiębiorstw.

ROLNICTWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • korzystne ukształtowanie terenu; • możliwość wdrażania produkcji ekologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdrobnienie gospodarstw; • niska bonitacja gleb • niewielka powierzchnia gospodarstw (stąd występująca w znacznym procencie grupa dwu zawodowców i brak następców); • niskie pozarolnicze zatrudnienie na obszarach wiejskich; • stosunkowo niski poziom wyposażenia technicznego wsi i gospodarstw rolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość wykorzystania funduszy unijnych; • uruchomienie programów restrukturyzacji rolnictwa; • możliwość tworzenia grup producenckich; • bliskie położenie miasta Opoczno, Piotrków Tryb. Tomaszów Maz. 	<ul style="list-style-type: none"> • niska opłacalność produkcji rolniczej; • duża konkurencja na rynku artykułów rolnych; • niedoinformowanie rolników w zakresie możliwości pozyskiwania środków unijnych; • niedostosowanie polskiego rolnictwa do standardów Unii Europejskiej;

Analiza sytuacji rolnictwa w gminie wskazuje na dużą ilość drobnych gospodarstw, niewystarczające kwalifikacje rolników, słaby rozwój infrastruktury technicznej, niski poziom inwestowania w gospodarstwach rolnych powoduje ograniczanie rozwoju rolnictwa. Dodatkowo wzrastające ceny środków do produkcji rolnej, napływ tańszych produktów rolnych z zagranicy oraz niekonkurencyjna oferta kredytowa dla rolników pogłębia braki w tej dziedzinie. Mechanizmami mogącymi poprawić tą sytuację jest możliwość wykorzystania funduszy europejskich oraz uruchomienie programów restrukturyzacji rolnictwa.

STREFA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNE			ZEWNĘTRZNE
<ul style="list-style-type: none"> • dobry dostęp do placówek oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazjum) • funkcjonowanie młodzieżowej orkiestry dętej; • osiągnięcia w działalności sportowej LKS drużyna piłki nożnej; • stadion sportowy z zapleczem socjalnym i sceną widowiskową. funkcjonowanie zespół ludowych • wzrost poziomu wykształcenia ludzi młodych; • wzrost zainteresowania mieszkańców działaniami społecznymi; • szeroki dostęp do edukacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa; brak przedszkola • wysokie bezrobocie, szczególnie o charakterze długofalowym; • duża liczba mieszkańców korzystająca z pomocy społecznej; • brak Gminnego Ośrodka Kultury; • niskie wykształcenie społeczności; 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość korzystania z programów strukturalnych (Europejski Fundusz Społeczny); • bliskość wyższych uczelni (Opoczno, Piotrków Tryb. Tomaszów Maz.) • współpraca z powiatem w zakresie upowszechniania kultury; • rozwój kształcenia ustawicznego na odległość (funkcjonowanie wioski internetowej); 	<ul style="list-style-type: none"> • brak sprawnego systemu aktywizacji bezrobotnych; • migracja młodzieży związana z edukacją i poszukiwaniem pracy; • ubożenie społeczeństwa; • stopa bezrobocia wynikająca z sytuacji makroekonomicznej; • zła polityka rządu w zakresie ochrony zdrowia i aktywnych form zwalczania bezrobocia;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ma ograniczone środki na działalność w tym zakresie. Gmina nie jest w stanie w pełni pomóc wszystkim potrzebującym, jednak podejmuje się wiele inicjatyw w tej dziedzinie. W związku z obserwowanym starzeniem się społeczności wiejskiego należy również podjąć szereg działań wspierających tą grupę społeczną. Na terenie Gminy pojawiły się również w ostatnich latach zagrożenia związane z alkoholizmem i narkomanią. Chwili obecnej konieczne jest planowanie i realizacja działań im zapobiegających.

Zdefiniowanie celów a także wyniki analizy SWOT pozwolą w dalszej części niniejszego opracowania na dokładne określenie zadań służących rozwojowi lokalnemu. Zadania te rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla każdego projektu realizowanego w latach 2007 – 2013 określone zostaną ramy czasowe jego realizacji (zależne od pozyskanych środków), a także źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz instytucje odpowiedzialne za wprowadzenie projektu w życie. Długoterminowe projekty planowane do realizacji w późniejszych latach, zostaną opisane analogicznie na większym poziomie ogólności (dotyczy to szczególnie montażu finansowego poszczególnych projektów).

2.3. Cele ogólne i szczegółowe rozwoju gminy

Grupując zadania pod względem hierarchii ważności wzięto pod uwagę oczekiwania społeczne. Najpilniejsze okazały się projekty inwestycyjne, realizujące cele strategiczne Gminy Mniszków. W każdej wsi realizuje się w pierwszej kolejności te zadania, które są priorytetem dla danej społeczności.

Grupując inwestycje wg ich ważności wzięto pod uwagę także następujące kryteria:

- ochrona środowiska naturalnego;
- rozwój oświaty;
- rozwój turystyki;
- zwiększenie wartości inwestycyjnej danego terenu;
- polepszenie sytuacji bytowej mieszkańców.

2.4. Zadania zmierzające do realizacji celów (poprawy sytuacji na danym obszarze)

Charakterystyka szlaków komunikacyjnych

Do głównego źródła hałasu wpływającego na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego na terenie Gminy Mniszków należy ruch drogowy. W mniejszym stopniu działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych (na terenie gminy nie ma zakładu posiadającego decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu przenikającym do środowiska).

Szybki rozwój motoryzacji indywidualnej w ostatnich latach połączony ze wzrostem przewozów transportowych oraz opóźnieniami w rozbudowie układów drogowych przyczynił się do znacznego pogorszenia klimatu akustycznego. Wynika to z powolności zmian zachodzących w klimacie akustycznym na terenach przyległych do szlaków komunikacyjnych.

Na układ komunikacji drogowej Gminy Mniszków składają się:

- Droga krajowa Nr 12 relacji: Radom – Piotrków Tryb.
- Drogi powiatowe wg poniższego zestawienia :

Tabela 20 Wykaz numerów dróg powiatowych leżących w granicach gminy Mniszków

Numer drogi	Nazwa drogi (przebieg)
4328E	Tomaszów Maz. -Radonia
1501E	Wójcin -Mniszków -Grudzeń
3106E	Grabowa -Sulejów
3921E	Stoczki -Błogie
3105E	Bukowiec -Zajączków
3107E	Strzelce -Błogie

Stan dróg na terenie gminy wszystkich kategorii jest niezadowalający i w większości nie spełniają one wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z

dnia 2 marca 1999 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Do komunikacji miejscowej wykorzystywana jest sieć dróg zaliczana do kategorii dróg gminnych wg poniższego zestawienia:

Tabela 21 Wykaz numerów dróg gminnych na terenie gminy Mniszków

Numer drogi	Nazwa drogi (przebieg)
107101E	Bukowiec-Trzebiatów- gr. gm. Tomaszów Maz.
107102E	Bukowiec- Obarzanków- Duży Potok- gr. gm. Tomaszów Maz.
107103E	Bukowiec- Zajączków
107104E	Zajączków- gr. gm. Sławno (Olszowiec)
107105E	Syski- gr. gm. Sławno (Sepno)
107106E	Błogie Rząd.- Zarzęcin- gr. gm. Sulejów
107107E	Prucheńsko Małe
107108E	Konstantynów- Marianka
107109E	Strzelce- Owczary- gr. gm. Sulejów
107110E	Radonia- Olimpiów- gr. gm. Paradyż
107111E	Stok- gr. gm. Paradyż (Mariampol)
107112E	gr. gm. Aleksandrów- Olimpiów- Świeciechów- Mikułowice- Stok
107113	Stok- gr. gm. Sławno (Popławy)

Stan nawierzchni jest średni i wymaga bieżących napraw, a miejscami wymaga modernizacji.

2.5. Realizacja zadań

2.5.1. Planowane zadania inwestycyjne w okresie 2008-2013

Tabela 22 Planowane zadania inwestycyjne w okresie 2008-2013

Nazwa inwestycji	Okres realizacji	Nakłady	Źródła finansowania	Oczekiwane rezultaty
1. Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w obrębie wsi Stok gmina Mniszków	2008	130 000	WFOŚiGW środki własne	Uzbrojenie terenu pod inwestycje
2. Rozbudowa wodociągu z miejscowości Zajączków do Wydrakowa	2008	190 000	WFOŚiGW środki własne	Uzbrojenie terenu
3. Rozbudowa wodociągu z miejscowości Mniszków do Świeciechowa	2008	234 000	WFOŚiGW środki własne	Uzbrojenie terenu
4. Roboty dodatkowe, przykanaliki i sieć kanalizacyjna I i II etap	2008	170 000	Środki własne	Ograniczenie zanieczyszczenia wód
5. Budowa kanalizacji sanitarnej III etap w miejscowościach: - Bukowiec n/Pil. - Marianka - Małe Końskie - Grabowa - Radonia - Stok	2009-2011 III etap	7 474 020	PROW., środki własne	Ograniczenie zanieczyszczenia wód
6. Kanalizacja sanitarna obiekt Błogie	2010-2012 IV etap	10 000 000	RPO	Ograniczenie zanieczyszczenia wód

Nazwa inwestycji	Okres realizacji	Nakłady	Źródła finansowania	Oczekiwane rezultaty
7. Budowa chodnika w Błogiem (przy drodze powiatowej)	2008	130 000	Powiat, środki własne	Podniesienie bezpieczeństwa przechodniów
8. Modernizacja drogi Zajączków-Bukowiec (powiatowa)	2008	100 000	UE, środki własne	Zachęcenie do tworzenia firm
9. Modernizacja drogi Mniszków-Zajączków (powiatowa)	2009-2011	5 000 000	UE, środki własne	Zachęcenie do tworzenia firm
10. Modernizacja drogi Mniszków-Wójcin	2009-2011	3 000 000	Powiat, UE, środki Własne	Zachęcenie do tworzenia firm
11. Modernizacja drogi Radonia-Bukowiec (powiatowa)	2009-2011	8 000 000	Powiat, UE, środki Własne	Zachęcenie do tworzenia firm
12. Projekty dróg gminnych -Syski -Mniszków -Jawor-Stok -Mikulowice-Stok	2008	150 000	Środki własne	Zachęcenie do tworzenia firm
13. Modernizacja drogi gminnej w Olimpiowie	2008	380 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
14. Modernizacja drogi gminnej Bukowiec-Obaranków	2008	300 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
15. Modernizacja drogi gminnej Strzelce-Owczary	2008	445 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
16. Modernizacja drogi w Syskach	2009-2011	2 300 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
17. Modernizacja drogi w Mniszkowie ul. Powstańców Wlkp.	2009	500 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
18. Rozbudowa drogi Jawor-Stok	2009-2011	1 500 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
19. Rozbudowa drogi cd. Mikulowice-Stok	2009-2011	3 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachęcenie do tworzenia firm
20. Modernizacja drogi gminnej do Marianki	2008	60 000	Środki własne	Zachęcenie do tworzenia firm
21. Modernizacja dróg gminnych i budowa chodników	2009-2013	10 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski, UE	Poprawa standardu życia mieszkańców
22. Budowa budynku Urzędu Gminy w Mniszkowie	2010-2013	4 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Podniesienie standardu obsługi petentów
23. Informatyzacja oraz wdrożenie e-usług publicznych szansą rozwoju gminy powiatu opoczyńskiego – w ramach “Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013”	2008-2009	374 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców
24. Rozbudowa Zespołu Szkół Samorządowych w Mniszkowie oraz modernizacja sali gimnastycznej	2012-2013	6 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Wzrost aktywności fizycznej młodzieży
25. Boisko o sztucznej nawierzchni przy Gimnazjum Publicznym w Mniszkowie	2010	1 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Wzrost aktywności fizycznej młodzieży
26. Zakup podwozia do samochodu OSP-Błogie	2008	35 000	Środki własne	Podniesienie wartości bojowej OSP
27. Budowa i modernizacja “Domów Ludowych”	2009-2012	3 000 000	Środki własne, Urząd Marszałkowski	Zachowanie dziedzictwa kulturowego
Razem:	-	67 472 020		

2.5.2. Zadania planowane do realizacji po roku 2013

Tabela 23 Zadania planowane do realizacji po roku 2013

Nazwa planowanego zadania	Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia wraz ze źródłami finansowania
Budowa sali gimnastycznej przy szkole Podstawowej w Stoku	Brak planu	2014-2020 	Wzrost aktywności fizycznej młodzieży	Urząd Marszałkowski	1,5 mln UE/Środki własne
Pływanie Kryta w Mniszkowie wraz z salonem odnowy biologicznej	Brak planu	2014-2020 	Wzrost aktywności fizycznej młodzieży	Urząd Marszałkowski	7 mln. UE/Środki własne
Informatyzacja terenu gminy	Brak planu	2014-2020 	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców	Urząd Marszałkowski	4 mln UE/Środki własne
Gazyfikacja gminy	Brak planu		Ograniczenie emisji spalin do atmosfery	PGiNG	10 mln PGiNG/Środki własne
Budowa mola pływającego w Zarzęcinie	Brak planu	2014-2020 	Poprawa walorów turystycznych gminy	Urząd Marszałkowski	800 tys. UE/Środki własne
Budowa ścieżki rowerowej łączącej teren gminy Tomaszów Maz. z terenem gminy Sulejów wzdłuż brzegu zbiornika Sulejowskiego	Brak planu	2014-2020 	Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy	Urząd Marszałkowski	200 tys. UE/Środki własne
Budowa domów ludowych na terenie gminy	Brak planu	2014-2020 	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Urząd Marszałkowski	5 mln UE/Środki własne
Remont dróg dojazdowych do pól	Brak planu	2014-2020	Ułatwienie pracy	Urząd Marszałkowski	20 mln

Nazwa planowanego zadania	Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia wraz ze źródłami finansowania
			rolnikom		
Skanalizowanie gminy	Brak planu	2014-2020	Ochrona wód	Urząd Marszałkowski	35 mln.

2.6. Powiązanie zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego to dokument programowy, który w swoich ustaleniach jest komplementarny do dokumentów planistycznych, będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie wojewódzkim, krajowym, europejskim. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi wyższego rzędu jest bowiem warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji. Poniżej wykazano zgodność zakładanych kierunków rozwoju gminy Mniszków z założeniami niektórych dokumentów.

1. Powiązanie z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007 – 2013

Podstawą opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków w zakresie metodycznym jest Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 – 2013. Diagnoza stanu gminy, prognozy trendów demograficznych i gospodarczych oraz sformułowane na ich podstawie cele są spójne z założeniami i celami NPR. Należy podkreślić, iż diagnoza aktualnego stanu gminy w dziedzinie gospodarczej i społecznej ujawniła oraz potwierdziła występowanie na terenie Mniszkowa problemów i negatywnych tendencji opisywanych także w analizie stanu kraju zawartej w NPR.

Chodzi tu m.in. o:

- słabe wykorzystanie szans wynikających z rozwoju turystyki w Polsce,
- zły stan infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej, szczególnie na obszarach wiejskich,
- starzenie się społeczeństwa, zmniejszanie się liczby ludności w wieku produkcyjnym,
- niewystarczająca ilość miejsc pracy poza rolnictwem,
- duże zróżnicowanie między dochodami gospodarstw domowych,
- zbyt niska aktywność społeczna Polaków,
- brak innowacyjnych przedsięwzięć.

W związku z tym cele strategiczne obu dokumentów są ze sobą powiązane. Dotyczy to głównie następujących celów NPR:

- Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia.
- Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

2. Powiązanie z Narodową Strategią Spójności Zapisy Narodowej Strategii Spójności w zakresie identyfikacji problemów na obszarze Polski oraz zamierzonych do osiągnięcia celów są tożsame z celami stawianymi przed władzami i społecznością Gminy Mniszków. Dotyczy to przede wszystkim następujących celów horyzontalnych:

a) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,

- Wzrost poziomu edukacji oraz poprawa jakości kształcenia,
- Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości,
- Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego.

b) Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów, m. in. poprzez:

- Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
- Wsparcie podstawowej infrastruktury społecznej.

c) Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,

- Wspieranie działalności wytwórczej przynoszącej wysoką wartość dodaną,
- Rozwój sektora usług,
- Poprawa otoczenia funkcjonowania przedsiębiorstw i ich dostępu do zewnętrznego finansowania,
- Społeczeństwo informacyjne,
- Zwiększenie inwestycji w badania i rozwój i tworzenie rozwiązań innowacyjnych.

d) Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,

- Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych.

e) Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

- Wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich.

Założenia Planu Rozwoju Lokalnego odnoszą się także do celu głównego NSS, określonego jako: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

3. Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego

Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego przewiduje działania mające służyć rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów regionu oraz wyznacza kierunki rozwoju na lata 2007 – 2013. Niniejszy dokument pełni taką samą rolę, jednakże działania w nim przewidziane mają charakter lokalny. Realizacja działań zapisanych w obu dokumentach sprawi, że będą na siebie oddziaływać. Dla uzyskania większych efektów działania te muszą być ze sobą spójne.

Niniejszy dokument realizuje postulaty strategii, szczególnie w następujących dziedzinach:

1. Oś priorytetowa II „Ochrona środowiska”,
2. Osi priorytetowej III „Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość”,
3. Osi priorytetowej V „Infrastruktura społeczna”,
4. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego

Plan Rozwoju Lokalnego ze swoimi celami nadrzędnymi oraz celami cząstkowymi wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Głównymi celami rozwoju województwa, zgodnymi z założeniami PRL są bowiem:

Wzrost poziomu cywilizacyjnego województwa

- Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój kulturowy mieszkańców,
- Podniesienie jakości życia i stanu zdrowotności mieszkańców,
- Uporządkowanie gospodarki przestrzennej.

Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno – ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą

- Wspomaganie i promowanie różnych form edukacji regionalnej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Inicjowanie i wspomaganie różnych form i przejawów kultury regionalnej oraz ruchów regionalistycznych

Odnosząc się do celów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego można stwierdzić, iż Plan jest zgodny z określonymi w niej celach, i przyczyni się do rozwoju cywilizacyjnego i kulturalno - turystycznego w Gminie Mniszków, a co za tym idzie w województwie łódzkim.

2.7. Oczekiwane wskaźniki efektów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Realizacja projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków na lata 2008-2013 będzie poddana ocenie i korekcie.

W wyniku wdrażania działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2008-2013 przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników ogólnych:

- polepszenie stanu dróg gminnych poprzez ich przebudowę i modernizację,
- zwiększenie długości dróg o wyższych parametrach technicznych,
- poprawę stanu obiektów i infrastruktury edukacyjnej
- poprawę warunków nauczania i rekreacji młodzieży,
- poprawę jakości funkcjonowania placówek służby zdrowia,
- zwiększenie liczby miejsc pracy,
- wsparcie finansowe dla rozwoju edukacyjnego uczniów i studentów,
- wzrost poziomu wykształcenia ludności,
- poprawę jakości środowiska naturalnego.

Oddziaływanie i rezultaty zrealizowanych projektów będą miały charakter wykraczający poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów.

Zrealizowane projekty analizowane będą pod kątem następujących wskaźników:

Wskaźniki produktu

- długość przebudowanych i zmodernizowanych dróg gminnych,
- długość wybudowanych ścieżek rowerowych,
- długość wybudowanych chodników i ciągów jezdno-piesznych,
- ilość wybudowanych zatok autobusowych,
- liczba projektów z zakresu transportu,
- liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza,
- liczba projektów e-urząd,
- liczba komputerów w Gminie Mniszków,
- ilość nowych łączy w Starostwie Powiatowym,
- liczba projektów z zakresu kultury,
- liczba projektów w zakresie infrastruktury pomocy społecznej,
- ilość wybudowanych podjazdów, wind i innych instalacji likwidujących bariery architektoniczne,
- ilość zmodernizowanych kotłowni,
- liczba projektów w zakresie infrastruktury zdrowia,
- liczba projektów w zakresie infrastruktury edukacji,
- ilość powstałych specjalistycznych pracowni edukacyjnych,
- liczba obiektów poddanych termomodernizacji,
- kubatura obiektów poddanych termomodernizacji,

- powierzchnia zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele oświatowe,
- ilość zorganizowanych kursów doradztwa zawodowego i form podwyższania kwalifikacji,
- liczba osób przeszkolonych w ramach działań przeciwdziałających bezrobociu,

Wskaźniki rezultatu

- oszczędność czasu w euro (na drogach przebudowanych i zmodernizowanych) w przewozach pasażerskich i towarowych
- nośność zmodernizowanych dróg,
- skrócenie średniego czasu przejazdu między dwoma punktami sieci drogowej,
- poprawa bezpieczeństwa pieszych i kierowców,
- poprawa stanu nawierzchni,
- powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg,
- liczba osób korzystających z usług publicznych on-line,
- ilość usług dostępnych on-line,
- liczba utworzonych miejsc pracy w sferze kultury
- liczba uczniów korzystających z pomocy
- liczba studentów korzystających z pomocy
- liczba jednostek świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej, które podniosły standard,
- liczba dostępnych dla niepełnosprawnych obiektów użyteczności publicznej,
- liczba zakładów opieki zdrowia, które podniosły standard,
- wzrost ilości i jakości świadczonych usług medycznych,
- ilość osób korzystających z usług medycznych,
- średni wiek aparatury medycznej w ZOZ-ach
- liczba osób poddanych diagnostyce,
- liczba uczniów korzystających z lokalnej bazy edukacyjnej,
- zmniejszenie zużycia energii cieplnej przez obiekty w wyniku ich termomodernizacji,
- zmniejszenie emisji spalin do atmosfery

Wskaźniki oddziaływania

- liczba pojazdów korzystających z dróg (w okresie 1 roku),
- spadek liczby wypadków drogowych (w okresie 1 roku),
- wzrost bezpieczeństwa ruchu na zmodernizowanych drogach,
- wzrost atrakcyjności terenów pod kątem inwestycyjnym i turystycznym,
- poprawa stanu środowiska naturalnego,

- poprawa jakości powietrza,
- poprawa wskaźnika lesistości,
- podwyższenie standardu nauczania,
- wyrównanie różnic w dostępie do edukacji,
- poprawa dostępu do podstawowej infrastruktury sportowej,
- liczba utworzonych bądź utrzymanych miejsc pracy,
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych,
- lepsze wykorzystanie posiadanych środków pieniężnych,
- poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy,
- poprawa jakości świadczonych usług medycznych,
- poprawa warunków życia mieszkańców.

Monitorowanie wskaźników produktów, rezultatu i oddziaływania będzie dokonywane raz do roku na etapie oceny Planu Rozwoju Lokalnego na podstawie:

- danych statystycznych GUS i Państwowego Urzędu Pracy,
- danych statystycznych Gminy Mniszków,
- danych statystycznych SP ZOZ, NFZ,
- danych statystycznych WIOŚ,
- danych statystycznych PFRON,
- danych statystycznych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej,
- danych z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez urząd gmin,
- okresowych pomiarów ruchu pojazdów wykonywanych przez Wydział Inwestycji, Dróg i Funduszy Zewnętrznych,
- danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji,
- innych dostępnych opracowań pozwalających na monitorowanie wskaźników rezultatu.

2.8. Plan Finansowy na lata 2008 – 2013

Tabela 24 Plan Finansowy na lata 2008 – 2013

Nazwa inwestycji	Okres realizacji	Poniesione nakłady do 31.12.2007	Plan wydatków w latach 2008	Plan wydatków w latach 2008 - 2013	Wartość ogółem	Środki UE	Środki budżetu państwa	Środki JST powiatu	Środki prywatne
1. Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w obrębie wsi Stok gm. Mniszków	2008	-	130.000	130.000	130.000	-	-	130.000	-
2. Rozbudowa wodociągu z miejscowości Zajęczków do Wydrakowa	2008	-	190.000	190.000	190.000	-	-	190.000	-
3. Rozbudowa wodociągu z miejscowości Mniszków do Świeciechowa	2008	-	234.000	234.000	234.000	-	-	234.000	-
4. Roboty dodatkowe, przykanaliki i sieć kanalizacyjna I i II etap	2008	-	170.000	170.000	170.000	-	-	170.000	-
5. Budowa kanalizacji sanitarnej III etap w miejscowościach: - Bukowiec n/Pi. - Marianka - Małe Końskie - Grabowa - Radonia - Stok	2009-2011 III etap	77.370	-	7.396.650	7.474.020	5.547.500	-	1.926.520	-
6. Kanalizacja sanitarna obiekt Błogie	2010-2012 IV etap	-	-	10.000.000	10.000.000	7.500.000	-	2.500.000	-
7. Budowa chodnika w Błogiem (przy drodze powiatowej)	2008	-	-	130.000	130.000	-	-	130.000	-
8. Modernizacja drogi Zajęczków-Bukowiec (powiatowa)	2008	-	-	100.000	100.000	-	-	100.000	-
9. Modernizacja drogi Mniszków-Zajęczków (powiatowa)	2009-2011	-	-	5.000.000	5.000.000	3.750.000	-	625.000 625.000	-
10. Modernizacja drogi Mniszków-Wójcin	2009-2011	-	-	3.000.000	3.000.000	2.250.000	-	375.000 375.000	-
11. Modernizacja drogi Radonia-Bukowiec (powiat)	2009-2011	-	-	8.000.000	8.000.000	6.000.000	-	1.000.000 1.000.000	-

Nazwa inwestycji	Okres realizacji	Poniesione nakłady do 31.12.2007	Plan wydatków w latach 2008	Plan wydatków w latach 2008 - 2013	Wartość ogółem	Środki UE	Środki budżetu państwa	Środki JST powiatu	Środki prywatne
12. Projekty dróg gminnych -Syski -Mniszków -Jawor-Stok -Mikulowice-Stok	2008	150.000	150.000	150.000	150.000	-	-	150.000	-
13. Modernizacja drogi gminnej w Olimpiowie	2008	380.000	380.000	380.000	380.000	-	80.000	300.000	-
14. Modernizacja drogi gminnej Bukowiec-Obarzanków	2008	300.000	300.000	300.000	300.000	-	-	300.000	-
15. Modernizacja drogi gminnej Strzelec-Owczary	2008	445.000	445.000	445.000	445.000	-	45.000	400.000	-
16. Modernizacja drogi w Syskach	2009-2011	-	-	2.300.000	2.300.000	1.725.000	-	575.000	-
17. Modernizacja drogi w Mniszkowie ul. Powstańców Wlkp.	2009	-	-	500.000	500.000	375.000	-	125.000	-
18. Rozbudowa drogi Jawor-Stok	2009-2011	-	-	1.500.000	1.500.000	1.125.000	-	375.000	-
19. Rozbudowa drogi cd. Mikulowice-Stok	2009-2011	-	-	3.000.000	3.000.000	2.250.000	-	750.000	-
20. Modernizacja drogi gminnej do Marianki	2008	60.000	60.000	60.000	60.000	-	-	60.000	-
21. Modernizacja dróg gminnych i budowa chodników	2009-2013	-	-	10.000.000	10.000.000	7.500.000	-	2.500.000	-
22. Budowa budynku Urzędu Gminy w Mniszkowie	2010-2013	-	-	4.000.000	4.000.000	3.000.000	-	1.000.000	-
23. Informatyzacja oraz wdrożenie e-usług publicznych szansą rozwoju gminy powiatu opoczyńskiego – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013*	2008-2009	15.000	15.000	15.000	374.000	317.900	-	56.100	-
24. Rozbudowa Zespołu	2012-2013	117.440	-	5.882.560	6.000.000	4.411.920	-	1.588.080	-

Nazwa inwestycji	Okres realizacji	Poniesione nakłady do 31.12.2007	Plan wydatków w roku 2008	Plan wydatków w latach 2008 - 2013	Wartość ogółem Środki UE	Środki budżetu państwa	Środki JST powiatu	Środki prywatne
Szkoł Samorządowych w Mniszkowie oraz modernizacja sali gimnastycznej							-	
25. Boisko o sztucznej nawierzchni przy Gimnazjum Publicznym w Mniszkowie	2010	-	-	1.000.000	1.000.000	U.W.	340.000	
26. Zakup podwozia do samochodu OSP-Błogie	2008	-	35.000	35.000	35.000	-330.000 Min. Sportu -330.000	-	
27. Budowa i modernizacja "Domów Ludowych"	2009-2012	-	-	3.000.000	3.000.000	1.500.000	1.500.000	
Razem:	-	194.810	2.339.000	66.918.210	67.472.020	785.000	17.434.700	2.000.000

2.9. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem, określającym zadania na lata 2008-2013. Ze względu na jego długookresowy charakter wdrażanie będzie procesem ciągłym, wymagającym systematycznego i stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych oraz elastyczności w dostosowywaniu się do możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków, zarówno krajowych, jak i z funduszy strukturalnych UE.

Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnych zobowiązań w poszczególnych latach i wysokości środków, jakie mogą być wydatkowane z budżetu gminy, ocenia się, że na realizację przyjętych zadań zapewni się wymagany wkład dla uzyskania środków (85% kosztów kwalifikowanych) z funduszy UE, głównie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i EOG na lata 2004-2009.

Zakłada się również, że niewykonanie wszystkich planowanych zadań w latach 2008-2013 spowoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

Plan Rozwoju Lokalnego będzie wdrażany przez Wójta Gminy Mniszków.

System wdrażania planu obejmuje:

1. Komunikację społeczną w zakresie przyjmowania nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych.
2. Przygotowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla Inwestycji ujętych w planie.
3. Składanie wniosków aplikacyjnych o przyznanie dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych UE oraz środków krajowych.
4. Przygotowanie przetargów, gromadzenie dokumentacji, nadzór nad wykonawstwem.
5. Realizację inwestycji zgodnie z określonymi wymogami.
6. Monitorowanie i raportowanie wydatków i efektów rzeczowych poszczególnych projektów po zakończeniu inwestycji.
7. Przedkładanie jednostce monitorującej i oceniającej raportów i informacji z przebiegu realizacji zadań.

2.10. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego

SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

System monitorowania realizacji Planu Rozwoju Lokalnego jest procesem, mającym na celu ukazanie i analizowanie stanu zaawansowania wdrażanych projektów i ich zgodności z

postawionymi założeniami. Polega on na systematycznym zbieraniu, raportowaniu i interpretowaniu danych opisujących osiągnięte efekty w odniesieniu do wydatkowanych funduszy.

System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Mniszków odbywać się będzie w oparciu o roczne sprawozdania z realizacji zadań inwestycyjnych, stanowiące integralną część sprawozdania z wykonania budżetu tworzonego po zakończeniu roku kalendarzowego.

Istotą procesu monitorowania Planu jest wyciąganie wniosków służących późniejszej ocenie jego wdrażania, w oparciu o informacje wypływające z realizacji poszczególnych zadań, a także modyfikowanie dalszych działań, celem uzyskania maksymalnych wskaźników efektywności.

Istotne znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu działań, w ramach Planu Rozwoju Lokalnego, posiadać będzie Wójt Gminy Mniszków oraz Rada Gminy. Główną ich rolą będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w Planie, celem ewentualnej interwencji – w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z ich realizacji.

SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Skuteczność Planu poddawana będzie bieżącej ocenie. Jako dokumenty wiodące, spełniające postawione założenia, traktowane będą roczne sprawozdania z realizacji inwestycji (sprawozdanie z realizacji budżetu).

Spis tabel

Tabela 1 Podstawowe dane dotyczące gminy	8
Tabela 2 Stopień skanalizowania i zwodociągowania Gminy Mniszków	8
Tabela 3 Charakterystyka urządzeń wodociągowych	8
Tabela 4 Eksploatacja wodociągu	8
Tabela 5 Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Mniszkowie	9
Tabela 6 Powierzchnia gruntów leśnych wraz procentem zalesienia w Gminie Mniszków	11
Tabela 7 Charakterystyka rezerwatów przyrody na terenie gminy	12
Tabela 8 Wykaz "Pomników Przyrody" w Gminie Mniszków	12
Tabela 9 Użytki ekologiczne znajdujące się na terenie Gminy Mniszków	12
Tabela 10 Klasy bonitacyjne gruntów ornych w Gminie Mniszków	13
Tabela 11 Charakterystyka złóż na terenie Gminy Mniszków	14
Tabela 12. Struktura własności nieruchomości	15
Tabela 13. Parki w ewidencji konserwatorskiej	16
Tabela 14. Zabytki architektury	16
Tabela 15. Architektura – obiekty w ewidencji konserwatorskiej	16
Tabela 16 Sytuacja demograficzna na terenie gminy Mniszków za rok 2007 oraz od 01.01.- 31.05.2008	17
Tabela 17 Informacja o organizacji szkół w Gminie Mniszków w roku szkolnym 2007/2008	19
Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Mniszków wg wybranych EKD w latach 2002 – 2003 (stan na 31 grudnia)	24
Tabela 19. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na branże	25
Tabela 20 Wykaz numerów dróg powiatowych leżących w granicach gminy Mniszków	32
Tabela 21 Wykaz numerów dróg gminnych na terenie gminy Mniszków	33
Tabela 22 Planowane zadania inwestycyjne w okresie 2008-2013	33
Tabela 23 Zadania planowane do realizacji po roku 2013	35
Tabela 24 Plan Finansowy na lata 2008 – 2013	42

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Slawomir Paciorecki